

27.04.2020 r.

Nawiązanie do Narodowego Czytania Biblii .

Biblijne dziedzictwo .

Biblia to niezwykła księga. Powstawała przez setki lat! Składa się z dwóch głównych części: Starego Testamentu i Nowego Testamentu. W Starym Testamencie ukazane są dzieje Izraela przed przyjściem Chrystusa, m. in. powstanie świata, człowieka, wygnanie z raju, wyjście z Egiptu, otrzymanie dziesięciu przykazań. W Nowym Testamencie opisano życie i działalność Jezusa oraz jego uczniów. Biblia jest najważniejszą księgą dla dwóch wielkich religii: judaizmu i chrześcijaństwa .

Biblia - nazywana „księgą nad księgami”, to jedno z najważniejszych źródeł kształtujących kulturową tożsamość Europy .

Kazimierz Bukowski w książce „Biblia a literatura polska” pisze :

„ Nie można zrozumieć kultury europejskiej, nie pamiętając o dwóch źródłach , z których ona wypływa : o świecie antycznym i świecie chrześcijańskim ” .

Historyk Jerzy Kłoczowski zaznacza , że **Biblia** to -

„ Przez wiele wieków podstawowa Księga Europy, tekst, bez którego nie sposób zrozumieć kultury i całego europejskiego fenomenu ” .

Anna Kamieńska w swoim dziele „Książka nad książkami ” stwierdza, że

„... Słowo Biblia, przyjęte od greckiego wyrazu biblos, znaczy tyle co biblioteka, zbiór ksiąg. Ale Biblia jest to księga niezwykła. Pisały ją tysiąclecia i wieki. Pisali ją prorocy i mędrcy narodu zwanego Izraelem. Sami Izraelici nazywali swój naród Narodem Księgi.

... Naród nazywający się Narodem Księgi mógłby też nazywać się narodem pamięci, bo to, co zostało złożone i utrwalone w księgach, najpierw mieszkało w głowach ludzi i przechodziło z ust do ust. Na pewno wiele przy tym słów zniekształcono lub zgubiono. Ale też zdania ogładzały się, nabierały zwartości i siły. Dlatego język, jakim napisana jest Biblia, brzmi jeszcze dla dzisiejszych ludzi jak wielka poezja. Jest w niej tak jak w wielkiej poezji spojone razem słowo i milczenie. Jest prawda rzeczy głęboko przeżytych, przecierpianych przez całe pokolenia. Jest tu zawarte doświadczenie całych narodów

i doświadczenie ludzi. Słowa Biblii tłumaczono na wszystkie języki. Do słów Biblii najwięksi muzycy komponowali muzykę. Obrazy biblijne stały się tematem dla największych malarzy świata. [...]

Biblia weszła tak głęboko w kulturę całego naszego świata, naszej cywilizacji, że trudno jest jej nie znać i nie szanować. Jej treść przenika naszą kulturę, naszą literaturę,

nasze dzieła sztuki. [...]

Znaczenie Biblii

- 1.** Jest uważana przez wierzących za „świętą księgę” .
- 2.** Jest nośnikiem idei i zasad moralnych, kształtujących wzory postaw życiowych .
- 3.** To jeden z głównych filarów kultury europejskiej.
- 4.** Wyrastają z niej korzenie wielu gatunków literackich :
 - hymnu np. J. Słowacki „Smutno mi Boże”
 - przypowieści „ O miłosiernym Samarytaninie ”
 - pieśni J. Kochanowski „ Pieśń XXV- Czego chcesz od nas Panie”
 - psalmu J. Kochanowskiego „ Psalterz Dawidów ”
 - listu Listy Apostolskie
- 5.** Biblijne wątki , temat , postacie, symbole mają swe stałe miejsce w sztuce.

Średniowiecze: poezja religijna - Bogurodzica ;

Renesans: J. Kochanowski –Psalterz Dawidów, Pieśń XXV Czego chcesz od nas, Panie, P. Skarga –Kazania sejmowe , M. Rej -Żywot Józefa;

Barok: utwory W. Potockiego,

Oświecenie: F. Karpiński -*Pieni nabożne*

Romantyzm: A. Mickiewicz *Dziady, część. III*
Księgi narodu polskiego, Księgi pielgrzymstwa polskiego ;
J. Słowacki –*Smutno mi, Boże, Anelli* ;
poezja C. K. Norwida;
Z. Krasiński – *Nie boska komedia* ;

Pozytywizm: Sienkiewicz– *Quo vadis* ;

Młoda Polska: – hymny Kasprowicza (motyw apokalipsy), motyw franciszkański u Kasprowicza i Staffa

Literatura współczesna: C. Miłosz –*Piosenka o końcu świata*
W. Szymborska –*Zona Lota*; twórczość J. Twardowskiego; T. Konwicki -*Mała Apokalipsa*;
T. Różewicz -*Drewno*;

6. Jest źródłem związków frazeologicznych .

Ziemia Obiecana –	kraina szczęśliwości , Kanaan- ziemia , którą Bóg obiecał Abrahamowi i jego potomkom-
zakazany owoc -	rzecz zakazana i kusząca ,jak owoc w raju
judaszowe srebrniki -	korzyść ,którą odnosi zdrajca
od Annasza do Kajfasza -	być odsyłanym od jednej instytucji do drugiej
niewierny Tomasz	- osoba nieufna ,chcąca wszystko sprawdzić,tak jak św. Tomasz Apostoł, który nie wierzył ,z początku , że Jezus
Arka Noego	- symbol przymierza
wieża Babel	- zamęt, bałagan
krzak gorejący	- cud
manna z nieba	- nieoczekiwany dar, zysk, niespodziewane dochody,
miska soczewicy	- coś bezwartościowego
pocałunek Judasza	- pocałunek zdrady
plagi egipskie	- dotkliwe, nieznośne wydarzenia
jabłko Adama	- chrzątka u mężczyzn
kainowe znamię	- piętno zbrodniarza, bratobójcy
żona Lota	- symbol ciekawości kobiecej
zmienić się w słup soli	- skamienieć z wrażenia
Sodoma i Gomora	- miejsce w którym odbywają się rzeczy niemoralne, występne
Salomonowa mądrość	- sprawiedliwy wyrok
wdowi grosz	- ofiara lub dar okupiona wieloma wyrzeczeniami
Syn marnotrawny	- człowiek, który zawinił i opamiętał się
trąba jerychońska	- krzykacz
przenieść się na łono Abrahama	- odpoczynek po śmierci
alfa i omega	– człowiek , który wszystko wie
mury Jerycha	- trudne przeszkody

ciemności egipskie

- nieprzeniknione ciemności

umyć od czegoś ręce

- nie brać za coś odpowiedzialności

Salomonowy wyrok

- mądry i sprawiedliwy wyrok, chociaż o zaskakującej formule rozstrzygnięcia

Kainowa zbrodnia

- zbrodnia bratobójcza.

przemiana Szawła w Pawła

- nagła zmiana z wroga i prześladowcy w zwolennika i obrońcę

oko za oko , ząb za ząb - przykłady powiedzeń biblijnych spopularyzowanych

strzec jak oka w głowie - w kręgu kultury chrześcijańskiej

ani na jotę -

być w siódmym niebie -